

“Hỏi tiếng Anh-Lê thì được, cảm ơn hỏi tiếng Mồ phỏng tiếng nghe không”.

— “Anh kia, anh được tài liệu phỏng tiếng gì đây, đưa tôi xem nào”.

Tiếng quát của Nguyễn Văn Hồ, an ninh trại giam, là một trong những tên cai tù được ác và ngu dốt nhất của trại tù A Xuân Lạc, chuyên viên hành hạ tù nhân với bất cứ lý do gì, và anh cũng là người đi thẳng đến chỗ anh em chúng tôi nghe, khi nào tôi bị rồi không kịp nuốt miếng giấy có vài câu tiếng Anh.

Mới sáng Chờ Nhật, ba anh em tôi gồm Doãn-thị-n-N., Lê-xuân-S. và tôi ra góc sân trại giam nghe, giờ bắt đầu một ngày, gần giờ, bắt đầu những tiếng ra là được hỏi tiếng “Mồ phỏng đối”, dùng que làm bút viết xuống một cát những chữ mới hỏi được một một nh gi y gói quà tiếp tế của ai đó vô tình viết trong góc buồng giam. Những với chính sách khoan hồng nhân đạo của khách-mở nh là các “cố gắng viên” số được trả về xóm họp với gia đình khi nào hỏi tiếp tin bắt thì viết những tôi số tù mới xuống, việc hỏi thăm ba chữ Mồ nào có ích gì cho tiếp tiếng lại! Những có lợi cho họ thì là tránh xa được giờ tiếp tiếng lâu họ đang “ca-cóng”, si-sốp nư u ng ăn uống mới khi đi lao động với, nhất là những ngày Chờ Nhật, cai tù tiếp tiếng làm bắt đi ngang ki m soát cũng ghé vào nếm chút-chút cho bắt mùi được, còn đám “hành khất” chúng tôi nghe gần giờ góc sân thì nó không dám đến gần.

Tiếng Mồ là tiếng ngoài bắt cảm nghĩ trong tù CS, nên chúng tôi giờ được gần giờ, nghe viết lên cát rồi xóa đi ngay, cảm cho quen tay và nh trong đó, ít ai để ý tiếp những tên ăng-ten, và hôm nay bắt bắt tiếp tiếng khi tôi đang nhìn vào một nh gi y với có ít chữ Mồ hay Anh gì đó. Nghe tên Hồ thì hỏi, tôi cảm cảm số bắt cùng và nhất tiếng tiếp tiếng, số bắt đối cảm những được no đòn. Sau khi tiếp tiếng qua tiếp tiếng miếng giấy, hỏi một :

— “Ai cho phép anh hỏi tiếng ngoài? Tiếp cảm chân tay anh bắt không?”

Nói tiếng Anh

Tác Giả: Philato

Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 10:06

— “Thưa ngày đầu tiên mình chuyện tại Vĩnh Quang vậy đây, cán bộ có đến thăm tôi và chỉ tôi là công nhân tiếng M, chúng tôi lúc nào cũng chấp hành nghiêm chỉnh như cán bộ, còn đây là miếng giấy và có vài chiếc Ăng-Lê vậy mà, vậy loa phóng thanh của trại sáng nay cũng loan tin chính phủ ta và Ăng-Lê vậy a ký một hiệp ước song phương, trong đó Ăng-Lê có bốn phần phần cung cấp cho nhà nước ta một triệu tấn bông mì, hai ngàn con bò sữa, nhà nước ta tặng lại nó hàng một triệu “hũ”.

Tôi cũng tình nói lái câu chuyện ra cái đầu có theo dõi tin tức trên loa phóng thanh của trại để tránh bị nó lừa dối thôi, để biết như thế nào. Đây là kinh nghiệm của anh Nguyễn Phú Trọng chuyên viên học tập Đảng đã thoát nạn như mảnh này, quả đúng như vậy, nhìn kỹ là mình giấy cho có vậy ta cũng biết...rồi đi đâu là tôi:

— “Học tiếng Ăng-Lê thì được, công nhân học tiếng M phần để nghe không”.

Chỉ hiểu họ ta có phân biệt được tiếng Ăng-Lê, tiếng Anh, tiếng M phần để khác nhau chứ nào không! Nhưng với tôi thì hai chữ “Anh và M” chữ nào là khác nhau rồi, một để nghe biết đầu bù ng nguyên âm A, một để nghe biết nguyên âm M.

Tuy họ không công nhân tiếng Ăng-Lê nhưng chúng tôi cũng phải nghe chuyện trình công nhân M ngay, nó ngu như chú ăng-ten của nó khôn, cái giọng nói của nó còn đó, khi anh Đỗ Văn Minh phát biểu trong buổi tiệc “bác Hồ là vĩ nhân” thì ai đó đã gợi ý thích cho Hồ trong theo nghĩa chữ nho thì vĩ là đuôi, nhân là người, tên Minh đã công tình dùng chữ nho để nói lãnh đạo, dám gợi ý “bác” là cái đuôi của con người, thế là Minh bị nhốt trong cũi suốt nửa tháng! Nếu ăng-ten là vậy rồi vậy rồi cho họ biết là biết chúng tôi là biết chúng tôi chê là ngu thì chữ của họ sẽ phải chứng tỏ tàn khốc chỉ đạo ngay. Nay được tin do sự kiện trên đất M mà công nhân tiếng Anh thì chữ cũng không ai công, không ai biết biết họ tôi không hiểu gì của M và Anh có những chữ nghĩa khác nhau.

Thật ra thì tôi họ còn bé, chúng tôi đã nói thông thạo tiếng Anh mà không biết rằng mình nói tiếng Anh. Đám trẻ tôi, tay nắm chặt rồi nhún nhún, đưa ra cái búa, đưa ra cái kéo, đám con trai khoe cái...dù thì mẹ cô gái thích xòe bàn tay làm tay giấy và trẻ, miếng giấy lo “Ồn Tù Tù”. Đó là nói thông thạo tiếng Anh được chứ? Tuy phát âm không được như anh công nhân tiếng one, two, three khi cúng tôi học để mà “một, hai, ba” chứ còn gì nữa.

Nói tiếng Anh

Tác Giả: Philato

Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 10:06

Khi đến tu i c p sách t i tr ng, ch ng trình Anh văn cho các l p ti u h c v n là “o n tù t i” trong gi ra ch i, khi lên trung h c m i bi t thêm th ng Jack con Jane trong L’anglais Vivant xít-dèm-l v i nh ng câu l tai:

Who is this? This is Jack, Jack is a boy, boy is a person.

Who is this? This is Jane, Jane is a girl, girl is a person.

C th mà h c cho t i khi h l n lên, “Jack is a man và Jane is a woman” thì cái v n ti ng Anh c a chúng tôi cũng ch a ra kh i cu n “xít-dèm-l”. R i Jack t i tu i g i quân d ch, tình nguy n đi lính TQLC thì Jack b h c ti ng Anh, chăm ch h c nói ti ng “Em” sao cho nói th t thông th o, êm d u ng t ngào v i hy v ng t ng lai t i i sáng nh v . Ch a thông th o ti ng “Em” thì Jane đi l y ch ng đúng lúc c v n M vào giúp đ ng minh, Jack b h c ti ng Em, b p b m y câu ch i th ti ng M , ch a thông thì M l i b đi!

Sau 10 năm dùi mài kinh s và búa rìu trong tr ng đ i h c-máu, n i quy c a tr i giam CS c m h c ti ng M nh ng không c m tù h c ti ng Æng-Lê nên ngày tr v t i cũng đ c “trong b ng lam nham ba lá sách”, nh đ c m t m ng v ng, đ em ráp n i l i thành câu đ làm k sinh nhai.

Sau khi ch ng trình Ô-đi-ghe thành công phát sinh ch ng trình ODP, th là ng i ng i đi h c, nhà nhà đi h c, trăm hoa đua n trau d i ti ng M , “nhà n c ta” cho m các trung tâm h c ti ng M , giáo s sinh ng tr lên khan hi m, các gia-s t phát kh p n i, đa s gia-s ti ng M đ u là nh ng anh em c u tù, c u quân nhân, m t s nguyên là c u giáo viên tr ng sinh ng quân đ i tr c năm 1975, ho c m t s đã t ng đi du h c các khóa quân s căn b n b n M , h ch y sô ki m chút c m gà cá g i cũng d dàng. Anh b n cùng đ n v cũ là Tr n-quang-Du t đang d y t trung tâm Lê-quý-Đôn khuyên tôi nên b đ p xe, theo anh đi d y, đ v t v h n, có h c trò g i là th y khoái h n là ti ng g i: “Ê, xích-lô”.

Tôi cũng mu n l m nh ng nghĩ l i th y h i k , ngày đ p xích lô, sau l ng gi t cu n “English 900”, t i v đi h c thêm l p Anh văn đàm tho i v i th y Phát, v n li ng ch có th mà b lao đ ng chân tay đi làm th y thì li u quá, nden6 tôi cảm n lòng t t c a Du t mà ti p t c làm “dân bi u”

Nói tiếng Anh

Tác Giả: Philato

Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 10:06

Rồi một hôm tôi đi xe xích-lô tới góc đường Lê Văn Duy và Nguyễn Du (Saigòn), nơi đây có trung tâm dịch vụ lo giấy tờ xuất cảnh, tôi thấy người lái vắng đến đó nghe ngóng tin tức và đón khách, trong khi chờ khách thì mở sách “English 900” học thuộc lòng dăm ba câu, một thân chủ thấy tôi đọc sách tiếng Anh bèn nhờ dịch dùm tờ LOI, giấy nộp na là thư giới thiệu (letter of introduction), người gì khó chữ này thì tôi thuộc lòng vì tôi cũng đang có một tờ trong túi, LOI đó coi như một lá bùa hộ mệnh của mấy anh Ho-hen. Nhờ dịch không sai còn kèm theo lá bàn “có hộ” của công trình ODP mà tôi nộp xe đó tặng gấp ba, tôi còn đi kèm làm gia-sĩ cho cậu con trai 12 tuổi và đi thù lao khá, tôi uống thuốc liều như tôi.

Một thầy một trò, kèm sinh ngữ cho một bé trai 12 tuổi thì không có gì khó khăn, cứ theo phương pháp truyền khẩu, đem những câu mình đã biết, bắt chú học thuộc lòng, không có chữ nào, không có văn phạm văn pháp gì lôi thôi. Kết quả “ba tháng là trông thấy liền”, học trò của tôi đã bi-bô biết chào, biết nói những câu thông dụng, dĩ nhiên là phát âm đúng giọng...Vietnamese 100%; không sao, mấy người đi đâu thôi, nào phải chỉ riêng mình ta đâu.

Rồi một ngày đi phố, cô Kim Oanh, một chú học, đến nghe tôi thêm một lớp nữa cho cô và mấy người bạn của cô, tôi thấy số lo, thù lao thì hợp lý, những người lo thầy cái vớ nghèo nàn thì nguy hiểm quá. Sau khi khảo sát trình độ, thầy một không hỏi con bao nhiêu tôi nhận liền, thù lao hai lớp học gấp nhiều lần nghề đi xích-lô nên tôi chấp “dân biết”, không phải dân biết làm cảnh mà đúng nghĩa là tay sai của dân.

Nhưng khi xưa học Pháp văn với thầy Phạm Văn Ba ở trường Petrus Ký,, thầy nói cái gì thuộc về đàn ông thì là giọng đực, tôi thấy học mấy cái thầy tôi sao cái mà đàn ông mang vào cơ không là đực mà tôi là giọng cái, cái ca-vát, “la cravate”, còn thầy đàn bà cầm trong tay tôi là giọng đực “le sac”? Thầy rầy la tôi là đực ngu, học ngoi ngữ là học thuộc lòng, học như con vẹt, không có hỏi tôi sao. Tôi đem kinh nghiệm này vào nghề gia-sĩ dạy tiếng Anh-Lê cho mấy con cô Oanh và bạn cô.

Tuy vậy áp dụng phương pháp học truyền khẩu, những người học, nhất là những người phụ nữ đi phố thì phải coi chừng, số bài cần học, nếu có bỡ ngỡ học, hỏi ngang xuống thì còn biết được mà trở lại, tất nhất là có sẵn một số câu, nếu rầy có bỡ ngỡ học thì “đánh trống lảng”, mang những câu trả “hừ”, những gia-sĩ chuyên nghiệp bắt mí đi uống rượu cho tôi.

Ngoài phương pháp truyền khẩu, bắt học thuộc lòng, tôi còn mang những bí quyết mà thầy Phát dạy tôi hôm trước, hôm sau đem áp dụng ngay, nhờ vậy học trò thuộc bài mà tôi cũng

Nói tiếng Anh

Tác Giả: Philato

Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 10:06

Đồ c thợ Phát khen là siêng học! Thợ đâu có biết tôi cũng đang âm thầm làm “đồng nghiệp” với thợ.

Thánh nhân đãi kẻ khù khờ, không ngờ áp dụng cách học thu học lòng, trò nào không thu học biết số bộ phận là viết lại bài đó 10 lần, “phòng pháp M, kẻ luốt Viot”, kẻ luốt khó vậy mà tiếng lành đồn xa, không có tiếng đồn nên tôi lại có thêm lớp thêm trò, có thêm lớp là tôi cũng phải siêng “học” học, càng ngày tôi càng tiến bộ vượt mặt người vụng. Vừa làm trò và vừa làm thợ đồ c mọt thì gian thì có chương trình HO, tôi đành phải bỏ lại nghề học nghề sinh xinh như mọt mà xách gói ra đi!

Khi tôi M tôi xin theo học lớp ESL, sau bài thi trình nghiệm đồ xếp lớp, tôi hạnh diện “đồ c” xếp vào lớp có trình đồ khá trong khi các bạn VN khác đui vào lớp thấp học. Nhờ ngày đui đui trình đồ, tôi thủng “vênh” mặt với các bạn đồ học học! Học có vẻ phải tôi thối! Gặp những chỗ khó, học thủng học tôi thay vì học thợ trong lớp, nghề chính tôi lại đang gặp trình người khá hơn và đàm thoại, nói và nghe với thợ M chính học.

Khóa sinh trong lớp tôi đui là người Nhật và Trung Đông, số giao tiếp, chuyên trò với giáo viên làm tôi ngạc nhiên, học hiểu nhau đồ dàng thoại mái, nghề riêng cá nhân tôi thì cần giao chăm chú làm mặt hiểu lại giao, còn thợ thì “ú-” khi nghe tôi nói, rồi hiểu lại tôi phải viết lên giao câu tôi muốn học. Thợ giỏi gù cái đui khen tôi “do a good job” nghề phát âm thì “tốt đẹp” nên biết tôi hiểu lại theo thợ. Đồ đó tôi người nói và thủng mặt khi tôi phiên đàm thoại với đồ học môn, học có số học nghề vụng, cần đồ ch trình Viot sang tiếng M, tuy tôi nói cũng “lưu loát” làm nghề sao học không hiểu gì cần, kẻ ra học “tốt đẹp” thối! Đồ ái dân tộc bộ va chòm, tôi học học ESL và đi làm, đây là nguyên nhân chính khiến cho tôi ngày nay, tuy là người M nghề không hiểu lại “nói c tôi”, gặp nhiều khó khăn trong giao tiếp và công việc

Người bạn cùng đui học, đang làm nghề báo buổi sáng và giao Domino buổi tối hiểu đồ đui tôi giao pizza, làm đồ c ba tu học thì bạn lại giao bánh trình, khách hàng cần, cần giao giao thích nghề học không hiểu và không thông cần lại còn “cơm-lên” nên quen-lý cảm ơn tôi với lý do không cần “nghe lại”. Có hiểu đâu mà nghe!

Tìm đồ c job mặt, trình Westminster trình qua 4 xa lại (22, 405, 605, 5) đui làm cho hãng laundry trên El Monte, hãng này chuyên giao trình quần jean, quần áo với thô cho vào máy, trình với đá bột và hóa chất, số phần cho ra màu đồ m trình học trình là tùy thu học vào trình gian máy quay và loại hóa chất, công việc nghề học vô cùng, làm đồ c vài tháng, cần ngày trình xúc với đá với trình và hóa chất, quần áo trình, sinh học, tôi có ý đồ học nghề trình. Học hãng là người

Nói tiếng Anh

Tác Giả: Philato

Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 10:06

Viết gọt Hoa rớt hiên lành và tít bống, nhân công hủu như 100% nói tiếng Spanish, có lẽ chớ thớ y tôi chớ u khó, lờ i bốp bốp đờ c ít tiếng M, tiếng Pháp, tiếng Tàu, ít tiếng M nên chớ thớ ng tình giở lờ i giao cho vi c nh h n, làm “mê-k t-tinh”.

Trình đờ nghe và nói tiếng M tuy không cao h n đờ u g i, nh ng m t ít tiếng Pháp còn sót lờ i tr n v i tiếng M là tôi có th cấi nhau bống tiếng M v i đờ ng nghi p nên tôi đờ c ch hãng u-ái là ph i r i! B i t nhi u th tiếng là có lờ i th y rõ.

Nhi m v m i ch ng nhàn h g i so v i m c l ng t i thi u nh ng tho i mái h n, h ng ngày tôi lái xe kh p vùng Los Angeles, t 100 đ n 150 miles đờ giao và nh n “m u hàng” t các hãng Guess, Bongo, Guilty, Infinity v.v.. H giao cho m t ít qu n áo v i thô, đem v gi t theo m u, n u đ t đứng tiêu chu n, các hãng trên s giao hàng lo t t m y ngàn đ n hàng ch c ngàn cho laundry gi t, xem ra công vi c c a tôi cũng quan tr ng l m đ y ch ! G p nh ng tr ng h p r c r i, c n nói và th o lu n nhi u thì tôi yêu c u h ghi rõ chi ti t ra gi y đờ tôi trình cho ch hãng gi t c a tôi đờ kh i g p tr ng i, th c ra là tôi không hi u rõ h nói gì nhi u nên m i v chuy n b t h ghi ra gi y..

V i công vi c t ng t , c các hãng khác tr l ng khá h n, tôi đã n p đ n, sau nhi u l n ph ng v n, có l do “ông nói gà, bà nói vịt”, h h i m t đàng tôi tr l i m t n o nên tôi v n nh n đờ c l i “cám n”, đành bám tr hãng cũ cho t i ngày hãng đóng c a. Là ng i M không bi t nói và nghe tiếng M thì thi t thòi bi t ch ng nào! Ch vì trong bống “lam nham ba lá sách” nên mài s ng cho l m v n là trâu!

Vi c làm! Th t nghi p! Hai cái lãng nhãng nó qu y ta quanh năm ngày tháng cũng ch vì “h c đã sôi c m, nh ng ch a chín”, h c không đ n đòng đ n đũa, c t ng mình bi t nh ng th c ra mình ch ng bi t gì c , sau khi tôi tham đ m t l p h c chuyên môn trong th i gian th t nghi p m i nh n ra đờ u đó.

H c v i th y M, h b t mình nh n đờ u nh n đờ u khi phát âm m i c l i, r i có “lai-s n”, tôi xin đờ c cái job h c khu Ocean View sau nhi u l n thi vi t và ph ng v n. V n là lao đờ ng chân tay, tay búa tay kìm v i cái ngh “minor repair”, s a bàn s a gh , thay bóng đèn, s n ph t v.v. nh ng l ng cao so v i kh năng nh ng ng i có văn bống “HO” và nh t là “không có gì quý h n t do”, vi c làm và th i gian r t là “flexible”, m t mình đ t theo cô Trúc (xe truck) thăm vi ng các tr ng h c trong h c khu..

Bài này không có ý nêu lên những khó khăn và kinh nghiệm đi xin việc làm trên đất nước mà chỉ đưa ra những khuyến nghị để cá nhân và việc học nói và nghe tiếng Mỹ. Nếu như tôi không “học mình” bằng học lớp ESL mà xin xuống lớp thấp hơn để học thêm và phát âm thì đã không gặp quá nhiều khó khăn cho tôi ngày nay.

Câu nói “không thấy dễ mà làm nên” quá đúng khi học tiếng Mỹ với thầy bạn xa, nghĩ tôi thấy xa hơn khi xa cũng đi dạy tiếng Anh! Không biết những người “học trò” của tôi hiện đang đến học ở Wichita như các cô Kim-Oanh, Kim-Yên, Linh-Chiêu, các cháu Trang, Hoàng, Liều (Houston) còn đi học tôi là thầy “lười học” nữa hay không? Hy vọng các cô và các cháu không bị nhầm lẫn phát âm sai của tôi, phát âm sai tự nhiên không ai hiểu mình và mình cũng không hiểu người bạn xa nói gì.

Sống trên đất Mỹ đã hai chục năm mà tôi vẫn nhớ ngày cà-răng, đóng khố, lưng đeo gùi đi trên đường phố Sài Gòn! Và cho tôi khi về “quê hương” cũng vẫn thấy thôi, tre non còn uốn đường, ai uốn đường còi gọi bao giờ!

Hãy giúp tôi làm cách nào, trong giao tiếp hàng ngày, người Mỹ hiểu rõ những gì tôi nói và tôi hiểu họ nói gì, coi TV hiểu được phần tin tức, không mất công cao xa để hiểu được phần diễn thoại trong phim. Thấy phức tạp mà bạn tôi vất vả và công việc mệt mỏi khi nghe người Mỹ kể chuyện tin tức trên Radio, hoặc coi phim đi học trên TV, bạn tôi khuyên rằng muốn đất nước mình tiến bộ thì trước tiên là phải học nói sao cho người Mỹ nghe “Gùao, Gow” mỗi khi muốn chúng ta nói chuyện, bằng cách tiếp là phải biết “nhún vai” khi có ai đi học mà mình bí-lù. Nhún vai cho thấy đi học, dù hiểu hay không hiểu thì .. mất cái nhún vai bằng hai ba tiếng gì thích, người đi học sẽ phức tạp mình sát đất.

Cảm ơn lời khuyên vô cùng vô ích và hãy vẫn cần chuyên viên ngôn ngữ quốc tế ./.